

Кәсіптік стандарт: «Сиыр етін өндіру»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
 - 1) ІҚМ – өнімділіктің ет бағытындағы немесе қарқынды бордақылаудағы ірі қара мал.
 - 2) Сиыр еті – ірі қара малдың еті.
 - 3) Мал шаруашылығы фермасы – ІҚМ өсіру, күтіп-бағу және бордақылау жөніндегі ферма.
 - 4) Ауылшаруашылық жануарлары – азық-түлік, өндіріс шикізаты, сондай-ақ көлік және жұмыс функциялары үшін адам ұстайтын үй жануарлары.
 - 5) Асыл тұқымды репродуктор – етті тұқымды асыл тұқымды ірі қара мал өсіру фермасы.
 - 6) Бордақылау алаңы – ірі қара малды ұстау және қарқынды бордақылау фермасы.
 - 7) Ірі қара малды тамақтандыру рационы – ірі қара малдың әр түрлі жыныстық-жас топтарына арналған қоректік заттардың теңдестірілген құрамы, жемнің қол жетімділігі мен олардың өзіндік құнын ескере отырып жасалған.
 - 8) Вакцинация – эпизоотиялық жағдайға байланысты әртүрлі вакциналарды қолдану арқылы ІҚМ денсаулығын қорғауға бағытталған бірқатар іс-шаралар.
 - 9) Асыл тұқымды жануар – асыл тұқымды мал шаруашылығы туралы Заңға сәйкес осы тұқым бойынша Республикалық палата берген асыл тұқымды мәртебесі бар жануар.
 - 10) Өндіруші бұқа – сиырлардың аналық басымен табиғи жұптасу жолымен табынды молайту мақсатында арнайы іріктелген еркек ІҚМ-нің жеке тұлғасы.
 - 11) Төлдеу-сиырда – сиырда босанудың физиологиялық процесі, нәтижесінде жануардың жүктілігі аяқталып, бұзау туады.
 - 12) Кастрация – жануарлардың ұрпақты болу мүшелерін, етті мал шаруашылығында тек еркектерді алып тастау. Бұқалардағы аталық безді алып тастау арқылы жүзеге асырылады.
 - 13) Жануарларды анықтау – сәйкес жануарды дәл анықтауға (басқалардан ажыратуға) мүмкіндік беретін бірегей нөмірді (тегті немесе чипті, татуировканы, таврды бекіту арқылы) қолдану.
 - 14) ӨИС – ҚР АШМ ауыл шаруашылығы жануарларын есепке алу жөніндегі ресми деректер базасы ретінде пайдаланатын ауыл шаруашылығы жануарларын сәйкестендірудің электрондық жүйесі.
 - 15) АТЖ – ақпараттық-талдау жүйесі (www.plem.kz) селекциялық-асыл тұқымдық жұмыстарды электрондық онлайн жүргізу үшін пайдаланылады.
 - 16) Жануарларды жою – селекция немесе кәсіпорынның рентабельділігін арттыру мақсатында жүзеге асырылатын басқа жануарлармен салыстырғанда асыл тұқымды және өнімді құндылығы төмен жануарларды сату не сою.
 - 17) Аналық мал басы – ұрпақ алу үшін көбею мақсатында пайдаланылатын сиырлардан, қашарлардан және бөбектерден тұратын аналық табын.
 - 18) Жасанды ұрықтандыру – әйелдерде жыныстық аң аулау циклінің гормоналды синхронизациясынан тұратын бірқатар іс-шаралар, сұйық азотта мұздатылған асыл тұқымды бұқаның ұрығын сиырдың жыныстық жолына алдын-ала жоғары асыл тұқымды еркектен алынған қолмен енгізу. Сперматозоидтарды алыс қашықтыққа тасымалдауға мүмкіндік береді, осылайша жақсы генетиканы таратуға көмектеседі.
 - 19) Бордақылау контингенті – мал бордақылау алаңында одан әрі қарқынды бордақылауға арналған ірі қара бұқалары.
 - 20) Эпизоотиялық жағдай – белгілі бір уақыт аралығында белгілі бір аумақта ауылшаруашылық жануарларының жұқпалы ауруларының таралу жағдайы.
 - 21) Мал қыстау – қыста фермада мал ұстау.
 - 22) Мал жаю – жайылымда малды ұстау.
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
1) –

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Сиыр етін өндіру
5. Кәсіптік стандарттың коды: A01420024
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
А Ауыл, орман және балық шаруашылығы
01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну
01.4 Мал шаруашылығы
01.42 Басқа да ірі қара малды және енекелерді көбейту
01.42.0 Басқа да ірі қара малды және енекелерді көбейту

М Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет

75 Ветеринарлық қызмет

75.0 Ветеринарлық қызмет

75.00 Ветеринарлық қызмет

75.00.0 Ветеринарлық қызмет

7. Краткое описание профессионального стандарта: Сиыр еті – етті мал шаруашылығы саласының негізгі өнім түрі, ал жанама-сүтті мал шаруашылығы саласы үшін. Бұл стандартта етті мал шаруашылығы саласының кәсіпорындарына - фермерлік қожалықтарға, асыл тұқымды репродукторларға, ірі қара малды өсіруді, өсіруді, күтіп-бағуды, бордақылауды жүзеге асыратын бордақылау алаңдарына жататын, шалғайдағы мал шаруашылығының әдістерін де, Кейіннен союға арналған малды бордақылау кезінде ұстаудың қарқынды технологияларын да пайдалана отырып, кәсіптер ғана сипатталады. Жем өндіру, техника мен жабдықты басқару, мал сою және ет өңдеу сияқты байланысты стандарттар басқа стандарттарда сипатталған.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Бақташы - 2 уровень ОРК
- 2) Участке бастығы (ауыл шаруашылығында) - 4 уровень ОРК
- 3) Ветеринариялық техник - 4 уровень ОРК
- 4) Бөлімше меңгерушісі (ауыл шаруашылығында) - 5 уровень ОРК
- 5) Ветеринариялық техник - 5 уровень ОРК
- 6) Бас инженер (ауыл шаруашылығында) - 6 уровень ОРК
- 7) Басқарушы (коммерциялық қызмет) - 7 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Бақташы»:			
Топтың коды:	9211-2		
Қызмет атауының коды:	9211-2-004		
Кәсіптің атауы:	Бақташы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	64-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (64-шығарылым) бекіту туралы" 2012 жылғы 1 қарашадағы № 422-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 23 қарашада № 8098 тіркелді. Мал өсіруші		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	9211-3-003 - Өртүрлі жұмысты атқарушы, фермалық шаруашылық		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мал күтімі бойынша жұмыстарды жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жайылымда мал жаю және қыста қораларда ұстау 2. Мал азығын таратуды бақылау және жануарларға күтім жасау 3. Бітіру іс-шараларына дейін және одан кейін ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жайылымда мал жаю және қыста қораларда ұстау	Дағды 1: Жайылымда мал айдау	Машықтар:	
		1. Жайылымда мал жаю 2. Атқа міну (қажет болған жағдайда мотоцикл, квадроцикл) 3. Сиырлардағы асқынуларды, денсаулықтың нашарлауын және ауруларды анықтаңыз	

		Білімдер:
		1. ІҚМ ағзасының құрылымы 2. ІҚМ мінез-құлқы мен темпераменті 3. ІҚМ денсаулығы мен жай-күйінің нашарлау белгілері 4. Сиырларда босанудың басталу белгілері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жер бедерінің жай-күйін мониторингілеу	Машықтар: 1. Мал жаюға жарамды орындарды анықтау үшін жергілікті жерді зерттеу 2. Мал айдау және жайылымдарды қоршау 3. Жайылым орындарын жетілдіру қажеттілігі туралы басшыларды уақтылы хабардар ету
		Білімдер:
		1. Мал жаюға жарамды жердің критерийлері 2. Малды қоршау тәсілдері 3. Жайылымдар мен қораларды жақсарту әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Қыстақтарды дайындау және өткізу	Машықтар: 1. Фидерлерді тазалаңыз 2. Күрекпен және шанышқымен жұмыс жасаңыз 3. Сиырлардағы асқынуларды, денсаулықтың нашарлауын және ауруларды анықтаңыз
		Білімдер:
		1. ІҚМ ағзасының құрылымы 2. ІҚМ мінез-құлқы мен темпераменті 3. ІҚМ денсаулығы мен жай-күйінің нашарлау белгілері 4. Сиырларда босанудың басталу белгілері
Еңбек функциясы 2: Мал азығын таратуды бақылау және жануарларға күтім жасау	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Жануарларды тамақтандыру	Машықтар: 1. Жемді фидерлерге таратыңыз 2. Түгендеуді қолданыңыз 3. Сапасыз жемді анықтаңыз
		Білімдер:
		1. ІҚМ ағзасының құрылымы 2. ІҚМ мінез-құлқы мен темпераменті 3. Фидерлердің жағдайына қойылатын талаптар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Сиыр сиырларын тексеру	Машықтар: 1. Сиырда босанудың басталуын анықтаңыз 2. Сиырлардағы асқынуларды, денсаулықтың нашарлауын және ауруларды анықтаңыз 3. Малдың негізгі өмірлік параметрлерін бақылау
		Білімдер:
		1. ІҚМ ағзасының құрылымы 2. ІҚМ мінез-құлқы мен темпераменті 3. ІҚМ денсаулығы мен жай-күйінің нашарлау белгілері 4. Сиырларда босанудың басталу белгілері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Малды өңдеу	Машықтар: 1. Жануарлардағы ауруларды анықтаңыз 2. Сиырлардағы асқынуларды, денсаулықтың нашарлауын және ауруларды анықтаңыз 3. Малды өңдеу

		Білімдер:
		1. ІҚМ ағзасының құрылымы 2. ІҚМ мінез-құлқы мен темпераменті 3. ІҚМ денсаулығы мен жай-күйінің нашарлау белгілері 4. Сиырларда босанудың басталу белгілері
Еңбек функциясы 3: Бітіру іс-шараларына дейін және одан кейін ұйымдастыру	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Бас шот жүргізу	Машықтар:
		1. Малды жылдам санау 2. Ақпаратты есте сақтаңыз 3. Жоғары басшылыққа есеп беру
		Білімдер:
		1. Сеніп тапсырылған мал басы 2. Ақпаратты сақтау 3. Бақылаушы органдар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Малды қабылдау, Өлшеу және айдау	Машықтар:
		1. Ірі қара малды қабылдау және оның сақталуын қамтамасыз ету 2. Жануарларды өлшеу 3. Малды айдау
		Білімдер:
		1. ІҚМ мінез-құлқы мен темпераменті 2. Малдың негізгі өмірлік параметрлері 3. Өлшеу жабдықтары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Үй-жайларды дезинфекциялау	Машықтар:
		1. Объектінің санитарлық жағдайын бағалау 2. Санитарлық өңдеу жүргізу 3. Санитарлық нормалар талаптарынан ауытқуларды жою жөнінде шаралар қабылдау
		Білімдер:
		1. Санитарлық және өрт қауіпсіздігі талаптары 2. Санитарлық өңдеу кезектілігі 3. Санитарлық нормалар талаптарынан рұқсат етілген ауытқулар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Өз пікірін нақты жеткізе білу Орындаушылық Зейін	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Ветеринарлық ұрықтандыру техникі
	5	Бордақылау алаңының менеджері
	4	Ферма менеджері
10. Кәсіптің карточкасы «Учаске бастығы (ауыл шаруашылығында)»:		
Топтың коды:	1310-1	
Қызмет атауының коды:	1310-1-045	
Кәсіптің атауы:	Учаске бастығы (ауыл шаруашылығында)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
подуровень квалификации по ОРК:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы (17.04.2013 ж. өзгертулермен) Менеджер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	6121-3-013 - Мал шаруашылығында маманданған фермер 3142-0-007 - Зоотехник 3142-0-027 - Техник-фермерлер (Мал шаруашылығы)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	ІҚМ-ні күту және күтіп ұстау бойынша жұмыстар жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ірі қара малды азықтандыруды, өсімін молайтуды және ұстауды ұйымдастыру 2. Зооветеринарлық іс-шараларды ұйымдастыру 3. Мал шаруашылығын интенсификациялау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ірі қара малды азықтандыруды, өсімін молайтуды және ұстауды ұйымдастыру	Дағды 1: Жануарларды тамақтандыру	Машықтар:	
		1. Жайылымда мал жаюды ұйымдастыру 2. Фидерлерді тазалауды ұйымдастырыңыз 3. Алдыңғы және телескопиялық тиегішті басқарыңыз 4. Жануарларды есепке алу және сәйкестендіру	
		Білімдер:	
		1. Мал шаруашылығы (етті мал шаруашылығы)технологиясы 2. Мал шаруашылығы бойынша статистикалық есептілік нысандарының есебін жүргізу 3. Асыл тұқымды мал шаруашылығын субсидиялау және мал шаруашылығы өнімінің сапасын арттыру қағидалары 4. Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидалары 5. Бухгалтерлік есеп және статистикалық нысандар	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 2: Жас жануарларды кастрациялау	Машықтар:	
		1. Скальпельмен жұмыс жасаңыз 2. Әр түрлі кастрация әдістерін қолданыңыз 3. Кастрация процесінде жас жануарлардың жағдайын бақылау	
		Білімдер:	
		1. Жануарларды бекіту әдістері 2. Жараларды емдеу әдістері 3. Жануарлар физиологиясы	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Дағды 3: Асыл тұқымды бұқаларды таңдау	Машықтар:		
	1. Ең жақсы ерлер мен әйелдерді таңдаңыз 2. Таңдалған жануарлардан ата-аналық жұптарды жасаңыз 3. Аналық малдың орташа салмағы мен дене түрін анықтаңыз		

		Білімдер:
		1. Мал шаруашылығы (етті мал шаруашылығы)технологиясы 2. Жануарларды бағалау (қосулы. индекс) 3. Тұқымның ерекшеліктері және асыл тұқымдық құндылығын бағалау әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Тіркеме құралдары бар трактордың көмегімен қысқы кезеңге жем дайындау	Машықтар: 1. Азық базасын дайындауды жоспарлау және уақтылы ұйымдастыру 2. Тіркеме мылтықтары бар тракторды басқару 3. Трактордағы шығын материалдарын ауыстырыңыз Білімдер: 1. Азықтандыру диеталары және жем балансы 2. Мал шаруашылығы (етті мал шаруашылығы)технологиясы 3. Технологиялық процестерді жоспарлау әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Зооветеринарлық іс-шараларды ұйымдастыру	Дағды 1: Патологиялық босану кезінде төлдеу және босану	Машықтар: 1. Сиырлардағы асқынуларды, денсаулықтың нашарлауын және ауруларды анықтаңыз және басшылықты уақтылы хабардар етіңіз 2. Босануды ұйымдастыру 3. Бөлімдерді қабылдау процесін үйлестіру Білімдер: 1. Мал шаруашылығы (етті мал шаруашылығы)технологиясы 2. ІҚМ денсаулығы мен жай-күйінің нашарлау белгілері 3. Сиырларда босанудың басталу белгілері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ветеринариялық препараттарды іріктеу және пайдалану, вакцинация, қан алу	Машықтар: 1. Жануарлардағы аурулардың белгілерін анықтаңыз 2. Қажет болған жағдайда ветеринариялық іс-шараларды жүргізу 3. Жануардың кейінгі жағдайын бақылау Білімдер: 1. Мал шаруашылығы (етті мал шаруашылығы)технологиясы 2. ІҚМ генетикасы 3. ІҚМ денсаулығы мен жай-күйінің нашарлау белгілері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Ветеринариялық-санитариялық жағдайды қадағалау	Машықтар: 1. Сеніп тапсырылған учаскеде ветеринариялық-санитариялық ережелер мен нормаларды сақтау 2. Ағымдағы ауытқуларды анықтаңыз және мүмкін болатын жағдайлардың алдын алыңыз 3. Мақсатты ветеринариялық-санитариялық көрсеткіштерді бақылау Білімдер: 1. Ветеринариялық-санитариялық ережелер мен нормалар 2. Жергілікті нормативтік актілер 3. Нысаналы көрсеткіштерді бақылау, жүйелеу және талдау әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Мал шаруашылығын		

интенсификациялау	Дағды 1: Әртүрлі әдістерді зерделеу және қарауға шығару		Машықтар: 1. Фермер қожалығы басының ағымдағы жай-күйін және оның негізгі көрсеткіштерін талдау 2. Интенсификацияның озық әдістерін үйрену және оларды ағымдағы өндіріс процесіне бейімдеу 3. Бас мал шаруашылығы мемлекеттік және ақпараттық ресурстарға сұрау салу
			Білімдер: 1. Фермер қожалығының жұмысын талдау әдістері мен критерийлері 2. Мал шаруашылығындағы озық әдістемелер туралы ақпарат көздері 3. Зерттеуге арналған бағдарламалық жасақтама
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
	Дағды 2: Жануарлардың қозғалысын қысқа мерзімді жоспарлау		Машықтар: 1. Жануарлардың келуіне/кетуіне құжаттама дайындау 2. Жануарларды карантиндеу актісін ресімдеу 3. Қысқа мерзімді қозғалыс жоспарын жүргізу
			Білімдер: 1. АТЖ есепке алу жүйесі 2. Жануарлардың қозғалысына құжаттаманы ресімдеу тәртібі 3. Жоспарлау бағдарламалық жасақтамасы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
	Дағды 3: Жануарлардың өнімділігін арттыру, табынның көбеюін жақсарту және жас жануарлардың өнімділігін арттыру бойынша жұмыс		Машықтар: 1. Ет өнімділігі бойынша жануарларды бағалауды жүргізу 2. Малдың төмен репродуктивті қасиеттерінің себептерін анықтаңыз 3. Репродуктивті қабілеттерді арттыру шараларын ұсыну
			Білімдер: 1. Ветеринария негіздері 2. ІҚМ өнімділігін бағалаудың критерийлері мен негізгі коэффициенттері 3. Ірі қара малдың азықтандыру, ұстау, өнімділік, мотив, жыныс-жас критерийлерін, маусымдық және құнарлылығын талдау әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Өз ұстанымын сенімді және анық білдіру қабілеті Сауаттылық Орындаушылық Адамдарға деген ізгі ниет	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Бордақылау алаңының менеджері	
	6	Асыл тұқымды шаруашылық менеджері	
11. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық техник»:			
Топтың коды:	3240-0		
Қызмет атауының коды:	3240-0-005		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық техник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		

подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Тауыл шаруашылығы саласының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары, бекіту. Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2013 жылғы 1 шілдедегі № 17/308 бұйрығымен Ветеринариялық фельдшер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3240-0-006 - Ветеринариялық фельдшер 3240-0-007 - Ветеринариялық фельдшер-зертханашы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жануарларды ветеринариялық қадағалауды, алдын алуды және емдеуді жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ветеринариялық қадағалау, аурулардың алдын алу бойынша іс-шараларды орындау-жануарларды вакцинациялау 2. Жануарларды ветеринариялық өңдеуді жүргізу және жануарларды емдеу 3. Бөлімдерді ұйымдастыру және босандыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ветеринариялық қадағалау, аурулардың алдын алу бойынша іс-шараларды орындау-жануарларды вакцинациялау	Дағды 1: Жануарлардың жалпы клиникалық зерттеуі	Машықтар:	
		1. Ветеринариялық паспорттарды толтыру 2. Ветеринарлық есепті жүргізу 3. Вакциналар мен дәрі-дәрмектерге тапсырыс беріңіз	
		Білімдер:	
		1. Өртүрлі этиологиядағы жануарлар ауруларының алдын алу шаралары 2. Биологиялық және паразитке қарсы препараттарды қолдану ережелері 3. Биологиялық материалды іріктеу және сақтау ережелері 4. Жануарларды диагностикалау және емдеу әдістері 5. Ветеринариялық препараттардың негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттері 6. Ветеринариялық мақсаттағы дәрілік заттарды сақтау және пайдалану қағидалары 7. Диагностикалық препараттарды қолдану ережелері 8. Жануарларға кастрация және босану әдістері 9. Өртүрлі этиологиядағы жануарлардағы аурулардың дамуы мен ағымының механизмдерінің негіздері 10. Асептика және антисептика ережелері 11. Жануарлар терапиясының тиімділігін бағалау критерийлері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Иммунизация животных	Машықтар:	
1. Биопрепараттарды енгізу техникасын меңгеру 2. Дезинфекциялау құралдарын жасаңыз 3. Иммундау процесінде жануарларды қадағалаңыз			

		Білімдер:
		1. Әртүрлі этиологиядағы жануарлар ауруларының алдын алу шаралары 2. Биологиялық және паразитке қарсы препараттарды қолдану ережелері 3. Биологиялық материалды іріктеу және сақтау ережелері 4. Жануарларды толық тамақтандырудың негіздері және оны сақтамаудың салдары 5. ҚР аумағында қолданылатын ветеринария саласындағы негізгі нормативтік актілер 6. Ветеринариялық іс жүргізу, ветеринариядағы есеп және есептілік негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Профилактикалық антипаразиттік емдеу	Машықтар: 1. Дезинфекциялау құралдарын жасаңыз 2. Вакцинацияларды жоспарлау 3. Алдын алу шараларын ұйымдастыру Білімдер: 1. Биологиялық және паразитке қарсы препараттарды қолдану ережелері 2. ҚР аумағында қолданылатын ветеринария саласындағы негізгі нормативтік актілер 3. Ветеринариялық іс жүргізу, ветеринариядағы есеп және есептілік негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Жануарларды ветеринариялық өңдеуді жүргізу және жануарларды емдеу	Дағды 1: Жануарларды арнайы зерттеу-қан алу	Машықтар: 1. Ветеринариялық терапиялық техниканы меңгеру 2. Терапиялық және диагностикалық ветеринарлық құралдарды қолданыңыз 3. Ветеринариялық фармакологиялық құралдарды қолдану Білімдер: 1. Түрлердің ерекшеліктерін ескере отырып, жануарлар организмнің анатомиялық-топографиялық сипаттамалары 2. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері 3. Жануарлардың жұқпалы және инвазиялық ауруларының қоздырғыштарының морфологиялық және биологиялық сипаттамалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Зертханаға беру үшін жануарлардың әртүрлі түрлерінен алынған биологиялық материалды жинау	Машықтар: 1. Жануарлардың клиникалық жағдайын жалпы және аспаптық әдістермен анықтаңыз 2. Ветеринариялық терапиялық техниканы меңгеру 3. Терапиялық және диагностикалық ветеринарлық құралдарды қолданыңыз 4. Жануарлардың мәйіттерін ашу 5. Диагностикалық және терапевтік манипуляциялардың нәтижелерін талдау және түсіндіру 6. Жануарлардың диагностикасы мен терапиясын жүргізу үшін құралдар мен дәрілік заттарды таңдау

		Білімдер:
		1. Ветеринариялық құжат айналымының ережелері 2. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері 3. ҚР аумағында қолданылатын ветеринария саласындағы негізгі нормативтік актілер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Статистикалық есептілікті жүргізу	Машықтар: 1. Ветеринариялық журналдар мен есептерді белгіленген тәртіппен жасау 2. Кәсіби мемлекеттік тізілімдер мен дерекқорларды пайдалану 3. Ветеринариялық Есептіліктің ішкі жүйесін ұйымдастыру Білімдер: 1. Ветеринариялық актілер мен мемлекеттік статистика есептерінің нысандары 2. Ішкі есеп жүйесін нөлден ұйымдастыру әдістері 3. Мамандандырылған құжат айналымы жүйелері
Еңбек функциясы 3: Бөлімдерді ұйымдастыру және босандыру	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Босануды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Бөлмені және орынды ұйымдастырыңыз (таза, құрғақ сабан, брезентпен жабылған, жарық, кең, жылы және таза бөлмеде) 2. Сыртқы жыныс мүшелерін, олардың тіндерін және босанған әйелдің құйрығын дайындаңыз 3. Түгендеудің сапасы мен күйін бақылау 4. Диагноз қойыңыз, операцияның дұрыс әдісін таңдаңыз Білімдер: 1. Түрлердің ерекшеліктерін ескере отырып, жануарлар организмнің анатомиялық-топографиялық сипаттамалары 2. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері 3. Диагностика және хирургиялық араласу әдістері 4. Ветеринариялық препараттардың негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттері 5. Ветеринариялық мақсаттағы дәрілік заттарды сақтау және пайдалану қағидалары 6. Асептика және антисептика ережелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Акушерлік көмек көрсету	Машықтар: 1. Босанған әйелдің және оның туу каналының жағдайын бағалау 2. Босану кезінде барлық мүмкін болатын акушерлік әдістер мен әдістерді көрсетіңіз 3. Акушерлік құралдарды қолданыңыз

		Білімдер:		
		1. Түрлердің ерекшеліктерін ескере отырып, жануарлар организмнің анатомиялық-топографиялық сипаттамалары 2. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері 3. Диагностика және хирургиялық араласу әдістері 4. Ветеринариялық препараттардың негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттері 5. Диагностикалық препараттарды қолдану ережелері 6. Асептика және антисептика ережелері 7. Акушерлік құралдарды қолдану ережелері: көмекші құралдар, итеру құралдары, дұрыс емес позицияларды түзету және ұрықты алу, фетотомия құралдары		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
	Дағды 3: Босанғаннан кейінгі кезеңді бақылау	Машықтар:		
		1. Босанудың асқыну жиілігін төмендететін және босанғаннан кейінгі кезеңді және сиырлардың бедеулік мерзімін қысқартатын техникалық құралдарды қолданыңыз 2. Босанғаннан кейінгі кезеңнің барысы мен сиырлардың қалыпты өткен және асқынған босанғаннан кейінгі ұрықтандыру қабілетіне салыстырмалы баға беру 3. Сауықтыру іс-шараларын жүзеге асыру және олардың тиімділігін негіздеу		
		Білімдер:		
		1. Босанғаннан кейінгі асқынулардың жиілігін төмендету үшін техникалық құралдарды енгізудің себептері мен тәсілдері 2. Әр түрлі жануарлардың генетикасы 3. Әр түрлі жануарлардың генетикалық ауытқулары 4. Босанғаннан кейінгі сауықтыру әдістері		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Өз ұстанымын сенімді және анық білдіру қабілеті Сауаттылық Орындаушылық			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	5	Ветеринарлық ұрықтандыру техникі		
	6	Асыл тұқымды шаруашылық менеджері		
12. Кәсіптің карточкасы «Бөлімше меңгерушісі (ауыл шаруашылығында)»:				
Топтың коды:	1310-1			
Қызмет атауының коды:	1310-1-024			
Кәсіптің атауы:	Бөлімше меңгерушісі (ауыл шаруашылығында)			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы (17.04.2013 ж. өзгертулермен) Менеджер			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық:	Біліктілік:	
		-	-	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				

Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1310-1-025 - Бөлім меңгерушісі (ауыл шаруашылығында) 3142-0-007 - Зоотехник 1310-1-011 - Бас зоотехник
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ірі қара малды бордақылау жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру және ұйымдастыру
Еңбек функциялардың сипаттамасы	
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:
	1. Бордақылаудағы жануарларды есепке алуды ұйымдастыру және оларды сәйкестендіру 2. Жануарларды бордақылауды ұйымдастыру 3. Жануарларды бордақылауды ұйымдастыру
	Қосымша еңбек функциялары:
Еңбек функциясы 1: Бордақылаудағы жануарларды есепке алуды ұйымдастыру және оларды сәйкестендіру	Дағды 1: Бордақылаудағы жануарларды сәйкестендіру
	Машықтар:
	1. Жануарларды тегтеу, чиптеу 2. Сапалы және технологиялық құлақ тегтерін және жануарларды сәйкестендірудің өзге де құралдарын іріктеуді ұйымдастыру 3. Жануарларды сәйкестендіру туралы ақпаратты тіркеу 4. Электрондық құлақ тегтерін оқуға арналған типтелген жабдықты пайдалану 5. Кәсіпорынның (АЖ, АТЖ)жануарлар туралы деректер базасын жүргізу үшін кәсіби бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалану
	Білімдер:
	1. Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидалары 2. Құлақ тегтерін сәйкестендіру құралдарының сапалық және өзге де сипаттамалары 3. Мамандандырылған компьютерлік бағдарламалар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:
	-
	Дағды 2: Бордақылаудағы жануарларды есепке алу
	Машықтар:
	1. Жануарлардың жыныстық жас топтарын тану 2. АТЖ жүйесінде және жануарларды есепке алудың басқа жүйелерінде жұмыс істеу 3. Кәсіпорынның жануарлар туралы деректер базасын (АЖ, АТЖ)жүргізу үшін мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етуді қолдану
	Білімдер:
	1. Есепке алу негіздері, Мал шаруашылығы бойынша статистикалық есептілік және асыл тұқымдық есепке алу нысандары, оның ішінде арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету мен веб-сервисстерді пайдалана отырып 2. Ақпараттық-талдау жүйесі (АТЖ) 3. А / ш жануарларды сәйкестендіру жүйелері (ӨИС) 4. Жануарларды статистикалық есепке алу (24 –сх нысаны) 5. Биологиялық активтерді есепке алу 6. Жануарларды Басқару есебі 7. Ауыл жануарларының жыныстық жас топтары 8. Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидалары 9. Жануарларды анықтаудың әртүрлі әдістері мен түрлері 10. Асыл тұқымды мал шаруашылығын субсидиялау және мал шаруашылығы өнімінің сапасын арттыру қағидалары

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Бордақылаудағы жануарлардың есебін, қозғалысын жүргізу	Машықтар:
		1. Жануарларға арналған тауар-көлік жүкқұжаттарын ресімдеу 2. Жануарларды карантиндеу актілерін, жануарларды қабылдау-беру актілерін жасау 3. Жануарларды қызметкерлерге бекіту
		Білімдер:
		1. Жануарларды карантиндеу ережелері 2. АТЖ есепке алу жүйесі 3. Бағдарламалық қамтамасыз ету
Еңбек функциясы 2: Жануарларды бордақылауды ұйымдастыру	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Бордақылаудағы жануарларды ұстауды бақылау	Машықтар:
		1. Берілген жағдайларға (температура, ауа ылғалдылығы, желдің жылдамдығы мен бағыты) байланысты ең қолайлы жануарларды ұстау жағдайларын бақылау және анықтау 2. Жануарлардың жағдайын жақсарту бойынша шешімдер қабылдау
		Білімдер:
		1. Жануарларды ұстаудың әртүрлі технологиялары, олардың артықшылықтары мен кемшіліктері 2. Қоқыстың жануарлардың денсаулығына әсері 3. Су температурасының мал азығын тұтынуға әсері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Санитарлық-профилактикалық жұмыстарды жүргізу, жануарларға арналған қаламдарды жинау және тазалау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	Машықтар:
		1. Іс-шаралар жоспарларын дайындаңыз 2. Түгендеу мен шығын материалдарын таңдаңыз 3. Қызметкерлерді оқыту және оларды санитарлық-профилактикалық жұмыстарды жүргізу үшін ұйымдастыру
		Білімдер:
		1. Ветеринария негіздері 2. Қаламдарды механикаландырылған тазартудың әртүрлі әдістері 3. Персоналды басқару негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Мал қыстауын, мал шаруашылықтары мен қораларда орналастыруды ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Азық үстелінің ұзындығына, қораның ауданына, жануарлардың жасына және салмағына қарай қораға жүктемені есептеңіз 2. Қыстауға дайындық жұмыстарын қадағалаңыз 3. Ауа-райы өзгерген жағдайда шешім қабылдаңыз
		Білімдер:
		1. Мал шаруашылығы объектілерін технологиялық жобалау нормалары 2. Жануарларды ұстау нормалары 3. Жануарлардың денсаулығына ауа райының күрт өзгеруінің жағымсыз салдарын жою әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Жануарларды бордақылауды ұйымдастыру		

Дағды 1: Жемшөп пен олардың тағамдық құрамын талдау	Машықтар:
	1. Өсімдік шаруашылығы бөлімшелерінен жем сатып алу немесе қабылдау 2. Азықтың сапалық және сандық сипаттамаларын бағалау 3. Жемнің болуы және оларды пайдалану туралы өзекті базаны жүргізу 4. Диетаны құру үшін арнайы бағдарламалық жасақтаманы қолданыңыз 5. Жемшөп дайындауға және оларды автоматтандырылған режимде таратуға қажетті техника мен жабдықтардың қолданылуын анықтау
	Білімдер:
	1. Әр түрлі жем түрлерінің тағамдық құндылығы 2. Жануарлардың түріне және оның жыныстық жас тобына байланысты жануарлардың қоректік заттарға қажеттілігі 3. Жемшөпті дайындау және автоматтандырылған тарату жүйелері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Қажетті жем мөлшерін есептеу (Жем балансы)	Машықтар:
	1. Жемшөптің болуын және оларды есептен шығаруды есепке алуды жүргізу 2. Жемшөп тұқымдары туралы жетіспейтін деректерді жинау 3. Диетаны құру үшін кәсіби бағдарламалық жасақтаманы қолданыңыз
	Білімдер:
	1. Мал шаруашылығы (етті мал шаруашылығы)технологиясы 2. Әр түрлі жем түрлерінің тағамдық құндылығы 3. Жануарлардың түріне және оның жыныстық жас тобына байланысты жануарлардың қоректік заттарға қажеттілігі 4. Азықтандырудың негізгі диеталары және жем балансы 5. Жемшөпті автоматтандырылған таратудың негізгі принциптері 6. Жануарларды тамақтандыруға арналған толық аралас диетаның артықшылықтары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Жемшөпті автоматтандырылған тәсілмен дайындау және тарату	Машықтар:
	1. Жабдықты қолдана отырып, дөңдерді ұсақтау немесе Шырмауық-дөңді ұсатқыш немесе Шырмауық 2. Диетаға сәйкес әр түрлі жемшөптерді (дөрекі, шырынды, концентрацияланған) жемшөп таратқышқа салыңыз 3. Тракторды тіркемелі Жем таратқышпен басқарыңыз 4. Трактор мен жем таратқышқа ұсақ жөндеу жұмыстарын жүргізу
	Білімдер:
	1. Трактор құрылғысы 2. Тракторды басқару кезіндегі қауіпсіздік техникасы 3. Ұсақтауға және шырмауға арналған жабдықтың құрылғысы (ұсатқыштар және басқалар)
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Аналитикалық ойлау Шешім қабылдаудағы дербестік, оның ішінде уақыт шектеулі және ақпараттың жетіспеушілігі жағдайында Өз пікірін сенімді түрде жеткізе білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Мал фермасының менеджері	
	6	Асыл тұқымды шаруашылық менеджері	
13. Кәсіптің карточкасы «Ветеринариялық техник»:			
Топтың коды:	3240-0		
Қызмет атауының коды:	3240-0-005		
Кәсіптің атауы:	Ветеринариялық техник		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы саласының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары, бекіту. Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2013 жылғы 1 шілдедегі № 17/308 бұйрығымен Асыл тұқымды Техник		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Ветеринария	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3240-0-006 - Ветеринариялық фельдшер 3240-0-007 - Ветеринариялық фельдшер-зертханашы 3240-0-009 - Жануарларды қолдан ұрықтандыру жөніндегі техник		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ветеринариялық қадағалауды және табынның өсімін молайту жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ветеринариялық қадағалау, аурулардың алдын алу, жануарларды вакцинациялау жөніндегі іс-шараларды орындау 2. Жануарларды ветеринариялық өңдеуді жүргізу және жануарларды емдеу 3. Жануарларды қолдан ұрықтандыруды жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Ветеринариялық қадағалау, аурулардың алдын алу, жануарларды вакцинациялау жөніндегі іс-шараларды орындау	Дағды 1: Жануарлардың жалпы клиникалық зерттеуі	Машықтар:	
		1. Ветеринариялық паспорттарды толтыру 2. Ветеринарлық есепті жүргізу 3. Вакциналар мен дәрі-дәрмектерді сатып алыңыз	

		Білімдер:
		1. Өртүрлі этиологиядағы жануарлар ауруларының алдын алу шаралары 2. Биологиялық және паразитке қарсы препараттарды қолдану ережелері 3. Биологиялық материалды іріктеу және сақтау ережелері 4. Жануарларды диагностикалау және емдеу әдістері 5. Ветеринариялық препараттардың негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттері 6. Ветеринариялық мақсаттағы дәрілік заттарды сақтау және пайдалану қағидалары 7. Диагностикалық препараттарды қолдану ережелері 8. Жануарларға кастрация және босану әдістері 9. Өртүрлі этиологиядағы жануарлардағы аурулардың дамуы мен ағымының механизмдерінің негіздері 10. Асептика және антисептика ережелері 11. Жануарлар терапиясының тиімділігін бағалау критерийлері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жануарларды иммундау	Машықтар:
		1. Биопрепараттарды енгізу техникасын меңгеру 2. Дезинфекциялау құралдарын дайындаңыз 3. Иммундау процесінде жануарлардың жағдайын бақылау
		Білімдер:
		1. Өртүрлі этиологиядағы жануарлар ауруларының алдын алу шаралары 2. Биологиялық және паразитке қарсы препараттарды қолдану ережелері 3. Биологиялық материалды іріктеу және сақтау ережелері 4. Жануарларды толық тамақтандырудың негіздері және оны сақтамаудың салдары 5. ҚР аумағында қолданылатын ветеринария саласындағы негізгі нормативтік актілер 6. Ветеринариялық іс жүргізу, ветеринариядағы есеп және есептілік негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Паразиттерге қарсы емнің алдын алу	Машықтар:
		1. Дезинфекциялау құралдарын дайындаңыз 2. Вакцинация жоспарын жасаңыз 3. Алдын алу шараларын жүргізу
		Білімдер:
		1. Биологиялық және паразитке қарсы препараттарды қолдану ережелері 2. ҚР аумағында қолданылатын ветеринария саласындағы негізгі нормативтік актілер 3. Ветеринариялық іс жүргізу, ветеринариядағы есеп және есептілік негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Жануарларды ветеринариялық өңдеуді жүргізу және жануарларды емдеу	Дағды 1: Жануарларға арнайы зерттеулер жүргізу-қан алу	Машықтар:
		1. Ветеринариялық терапиялық техниканы меңгеру 2. Терапиялық және диагностикалық ветеринарлық құралдарды қолданыңыз 3. Ветеринариялық фармакологиялық құралдарды қолдану

		Білімдер:
		1. Түрлердің ерекшеліктерін ескере отырып, жануарлар организмнің анатомиялық-топографиялық сипаттамалары 2. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері 3. Жануарлардың жұқпалы және инвазиялық ауруларының қоздырғыштарының морфологиялық және биологиялық сипаттамалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Зертханаға беру үшін жануарлардың әртүрлі түрлерінен алынған биологиялық материалды жинау	Машықтар:
		1. Жануарлардың клиникалық жағдайын жалпы және аспаптық әдістермен анықтаңыз 2. Ветеринариялық терапиялық техниканы меңгеру 3. Терапиялық және диагностикалық ветеринарлық құралдарды қолданыңыз 4. Жануарлардың мәйіттерін ашу 5. Диагностикалық және терапевтік манипуляциялардың нәтижелерін талдау және түсіндіру 6. Жануарлардың диагностикасы мен терапиясын жүргізу үшін құралдар мен дәрілік заттарды таңдау
		Білімдер:
		1. Ветеринариялық құжат айналымының ережелері 2. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері 3. ҚР аумағында қолданылатын ветеринария саласындағы негізгі нормативтік актілер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Статистикалық есептілікті жүргізу	Машықтар:
		1. Ветеринариялық журналдар мен есептерді белгіленген тәртіппен жасау 2. Кәсіби мемлекеттік тізілімдер мен дерекқорларды пайдалану 3. Ветеринариялық Есептіліктің ішкі жүйесін ұйымдастыру
		Білімдер:
		1. Ветеринариялық актілер мен мемлекеттік статистика есептерінің нысандары 2. Ішкі есеп жүйесін нөлден ұйымдастыру әдістері 3. Мамандандырылған құжат айналымы жүйелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Жануарларды қолдан ұрықтандыруды жүргізу	Дағды 1: Жануарлар табынының өсімін (айналымын) жоспарлау және бақылау	Машықтар:
		1. Ұйымдағы жануарлардың асыл тұқымды табынының шаруашылық-технологиялық жағдайларына, құрылымына талдау жүргізу 2. Асыл тұқымды мал шаруашылығы бойынша стандартты және/немесе мамандандырылған ақпараттық деректер базасымен жұмыс істеу 3. Асыл тұқымды малдарды тұқымы (тегі), Конституциясы және сыртқы түрі, өнімділігі, технологиялық белгілері, ұрпақтарының сапасы, препотенттілігі бойынша белгілерінің кешені бойынша іріктеуді жоспарлау

	Білімдер: 1. Түрлердің ерекшеліктерін ескере отырып, жануарлар организмнің анатомиялық-топографиялық сипаттамалары 2. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері 3. Жануарлардың жұқпалы және инвазиялық ауруларының қоздырғыштарының морфологиялық және биологиялық сипаттамалары 4. Жануарларды диагностикалау және емдеу әдістері 5. Ветеринариялық препараттардың негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттері 6. Ветеринариялық мақсаттағы дәрілік заттарды сақтау және пайдалану қағидалары 7. Диагностикалық препараттарды қолдану ережелері 8. Әртүрлі этиологиядағы жануарлардағы аурулардың дамуы мен ағымының механизмдерінің негіздері 9. Асептика және антисептика ережелері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Асыл тұқымды малдар мен табынның өсімін молайту үшін материалдарды іріктеу	Машықтар: 1. Жануарларды белгілер кешені бойынша іріктеу және бағалау: шығу тегі (қаны) бойынша, Конституциясы мен сыртқы түрі бойынша, өнімділігі бойынша, ұрпақтарының технологиялық белгілері бойынша, ұрпақтарының сапасы бойынша, препотенттілігі бойынша өндірушілер мен аналықтар 2. Жануарлардың өнімділігі мен көбеюінің жоспарланған көрсеткіштеріне қол жеткізуді ескере отырып, табынның саны мен құрылымының өзгеруі бойынша есептеулер жүргізу 3. Асыл тұқымды мал мен мал шаруашылығы материалдарын табынның өсімін молайту үшін тағайындаудың тиімділігін талдау Білімдер: 1. Түрлердің ерекшеліктерін ескере отырып, жануарлар организмнің анатомиялық-топографиялық сипаттамалары 2. Жануарлардағы физиологиялық көрсеткіштердің нормативтік деректері 3. Жануарларды диагностикалау және емдеу әдістері 4. Ветеринариялық препараттардың негізгі топтарының фармакологиялық қасиеттері 5. Ветеринариялық мақсаттағы дәрілік заттарды сақтау және пайдалану қағидалары 6. Диагностикалық препараттарды қолдану ережелері 7. Асептика және антисептика ережелері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Қолдан ұрықтандыру бойынша жұмыстарды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Генетикалық сараптама үшін асыл тұқымды жануарлардан биоматериалдарды іріктеу, ресімдеу және арнайы зертханаларға беру 2. Асыл тұқымды мал мен мал шаруашылығы материалдарын табынның өсімін молайту үшін тағайындаудың тиімділігін талдау 3. Жасанды ұрықтандыру процесін жетілдірудің жаңа критерийлерін өзірлеу және ұсыну Білімдер: 1. Әр түрлі жануарлардың генетикасы 2. Әр түрлі жануарлардың генетикалық ауытқулары 3. Қоршаған орта факторларының жануарлардың әртүрлі түрлерінің өсуіне, дамуына және генетикалық мүмкіндіктерін жүзеге асыруға әсері

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Өз пікірін сенімді және нақты жеткізе білу Жаңа білім мен технологияға ұмтылу Сауаттылық Зейін		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Мал фермасының менеджері	
	6	Асыл тұқымды шаруашылық менеджері	
14. Кәсіптің карточкасы «Бас инженер (ауыл шаруашылығында)»:			
Топтың коды:	1310-1		
Қызмет атауының коды:	1310-1-013		
Кәсіптің атауы:	Бас инженер (ауыл шаруашылығында)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы (17.04.2013 ж. өзгертулермен) Менеджер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1310-1-025 - Бөлім меңгерушісі (ауыл шаруашылығында) 3142-0-007 - Зоотехник 1310-1-011 - Бас зоотехник		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Басшылық шешімдерінің орындалуын бақылауды жүзеге асыру және шаруашылықта асылдандыру жұмыстарын жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Асыл тұқымды шаруашылық жануарларын есепке алуды, оларды бірдейлендіруді және жануарлардың өнімділік қасиеттерін бағалауды ұйымдастыру 2. Жануарлардың өсімін молайтуды ұйымдастыру 3. Жануарларды ұстауды ұйымдастыру 4. Жануарларды азықтандыруды ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Асыл тұқымды шаруашылық жануарларын есепке алуды, оларды бірдейлендіруді және жануарлардың өнімділік қасиеттерін бағалауды ұйымдастыру	Дағды 1: Асыл тұқымды шаруашылық жануарларын сәйкестендіру	Машықтар:	
		1. Жануарларды таңбалауды, чиптеуді жүргізу 2. Құлақ белгілері мен жануарларды сәйкестендірудің басқа құралдарының сапасы мен технологиясы бойынша қолайлы таңдау 3. Жануарларды сәйкестендіру туралы ақпаратты жазу және есепке алу 4. Электрондық құлақ тегтерін оқуға арналған арнайы жабдықпен жұмыс істеу 5. Кәсіпорынның жануарлар туралы деректер базасын (АЖ, АТЖ)жүргізу үшін мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс істеу	

	Білімдер: 1. Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидалары 2. Құлақ тегтерін сәйкестендіру құралдарының сапалық және өзге де сипаттамалары 3. Жабдықпен жұмыс істеу жөніндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары 4. Мамандандырылған компьютерлік бағдарламалар
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Асыл тұқымдық есепке алуды қоса алғанда, жануарларды есепке алу	Машықтар: 1. Жануарлардың жыныстық жас топтарын ажыратыңыз 2. АТЖ жүйесінде және жануарларды есепке алудың басқа жүйелерінде жұмыс істеу 3. Кәсіпорынның жануарлар туралы деректер базасын (АЖ, АТЖ) жүргізу үшін мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етумен жұмыс істеу Білімдер: 1. Есепке алу негіздері, Мал шаруашылығы және асыл тұқымды есеп бойынша статистикалық есептілік нысандары, оның ішінде арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету мен веб-сервистерді пайдалана отырып 2. Асыл тұқымды малды есепке алуға арналған ақпараттық-талдау жүйесі (АТЖ) 3. А / ш жануарларды сәйкестендіру жүйелері (ӨИС) 4. Жануарларды статистикалық есепке алу (24 –сх нысаны) 5. Биологиялық активтерді есепке алу 6. Жануарларды Басқару есебі 7. Ауыл жануарларының жыныстық жас топтары 8. Ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидалары 9. Жануарларды анықтаудың әртүрлі әдістері мен түрлері 10. Асыл тұқымды мал шаруашылығын субсидиялау және мал шаруашылығы өнімінің сапасын арттыру қағидалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Жануарлардың, жануарлардың қозғалысын, есебін жүргізу	Машықтар: 1. Жануарларға тауар-көлік жүкқұжаттарын жазып беру 2. Жануарларды карантиндеу актілерін, жануарларды қабылдау-беру актілерін жасау 3. Жануарларды қызметкерлерге бекіту Білімдер: 1. Жануарларды карантиндеу ережелері 2. Асылдандыру дело 3. АТЖ есепке алу жүйесі
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 4: Жануарлардың өнімділік қасиеттерін бағалау	Машықтар: 1. Асыл тұқымды малдардың өнімділік қасиеттерін есептеу бағалау үшін зоотехникалық оқиғалардың есебін жүргізу және АТЖ жүйесіне тиісті ақпаратты енгізу 2. Клиенттердің қажеттіліктеріне байланысты табынның даму жоспарын және оның өнімді қасиеттерін жасаңыз

Еңбек функциясы 2: Жануарлардың өсімін молайтуды ұйымдастыру		Білімдер: 1. Жануарлардың асыл тұқымдық құндылығын бағалау (қоса алғанда. индекс) 2. Тұқым стандарты, негізгі селекциялық белгілер 3. АТЖ есепке алу жүйесі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Жануарларды жоюды жүзеге асыру	Машықтар: 1. Жануарлардың асыл тұқымдық құндылығын бағалауды жүргізу (қоса алғанда. индекс) 2. Жануарлардағы жүктілікті анықтаңыз 3. Малдың жасын анықтаңыз Білімдер: 1. Тұқым стандарты, негізгі селекциялық белгілер 2. Жануарлардағы жыныстық аң аулау белгілері 3. Малдың жасын анықтау әдістері мен принциптері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Аналық малды қолдан ұрықтандыруды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Бастардың санына, кездейсоқ кезеңнің ұзақтығына, жоспарланған уақыт пен төлдеу маусымына, тұтынушылардың қажеттіліктеріне байланысты барлық малды ұрықтандыру жоспарын жасаңыз 2. Селекцияланатын белгілері бойынша өндіруші бұқалардың тұқымын іріктеуді жүзеге асыру 3. Қызмет көрсетушілер мен ветеринариялық препараттарды іріктеуді жүзеге асыру Білімдер: 1. Гормоналды препараттардың жыныстық аң аулау синхронизациясына әсері 2. Жануарлардағы жыныстық аң аулау белгілері 3. Әлемде өсірілетін тұқымның селекциялық белгілерінің тенденциялары
Еңбек функциясы 3: Жануарларды ұстауды ұйымдастыру	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Аналық малды молықтыру үшін қажетті критерийлер бойынша асыл тұқымды тұқымдық бұқаларды іріктеу	Машықтар: 1. Жануарлардың асыл тұқымдық құндылығын бағалау деректерімен жұмыс істеу (қоса алғанда. индекс) 2. Тұқым жеткізушілерде келісімшарттық жұмысты айту 3. Еркін жұптауды ұйымдастырыңыз Білімдер: 1. Әр түрлі жұптасу кезінде өндіруші бұқаға жүктеме 2. Асыл тұқымды бұқа тұқымының негізгі жеткізушілері, тұқымды сапасына сәйкестендіру және тексеру веб-сайттары 3. Тұқымдар мен табындардың ерекшеліктері, жемшөп базасы мен жайылымдардың мүмкіндіктері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Жануарларды ұстауды бақылау	Машықтар: 1. Берілген жағдайларға (температура, ауа ылғалдылығы, желдің жылдамдығы мен бағыты) байланысты ең қолайлы жануарларды ұстау жағдайларын бақылау және анықтау 2. Жануарлардың жағдайын жақсарту бойынша шешімдер қабылдау 3. Енгізілген өзгерістерге жануарлардың реакциясын бақылау

		Білімдер:
		1. Жануарларды ұстаудың әртүрлі технологиялары, олардың артықшылықтары мен кемшіліктері 2. Қоқыстың жануарлардың денсаулығына әсері 3. Су температурасының мал азығын тұтынуға әсері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Санитарлық-профилактикалық жұмыстарды жүргізу, жануарларға арналған қаламдарды жинау және тазалау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу	Машықтар:
		1. Іс-шаралар жоспарларын әзірлеу 2. Түгендеу мен шығын материалдарын таңдаңыз 3. Санитарлық-профилактикалық жұмыстарды жүргізу үшін персоналды оқытуды ұйымдастыру
		Білімдер:
		1. Ветеринария негіздері 2. Қаламдарды механикаландырылған тазартудың әртүрлі әдістері 3. Персоналды басқару негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Мал бордақылау контингентін қоспағанда, аналық бас пен жас малды жаю үшін жайылым маусымының басталуы мен аяқталуын айқындау, жануарларды жаюды ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Жайылым маусымына жоспар құрыңыз 2. Жайылымдарды ротациялау жоспарын жасау 3. Қызметкерлерді гурттарға бекіту 4. Жайылымдардың қоректенуі мен азықтандыру сыйымдылығын анықтау 5. Жайылымда тамақтандыруды ұйымдастырыңыз 6. Отарды кондиционерге, жасына және жүктілігіне, сорғыштағы бұзаулардың жасына байланысты сұрыптаңыз 7. Жайылымға, малшыларға жүктемелерді бөлу
		Білімдер:
		1. Шөптердің әртүрлі сорттары мен түрлерінің тағамдық құндылығы 2. Топырақтың жайылым өнімділігіне әсері 3. Мал шаруашылығындағы жоспарлау әдістері мен принциптері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 4: Мал қыстауын, мал шаруашылықтары мен қораларда орналастыруды ұйымдастыру.	Машықтар:
		1. Азық үстелінің ұзындығына, қораның ауданына, жануарлардың жасына және салмағына қарай қораға жүктемені есептеңіз 2. Қыстауға дайындық бойынша жұмыстардың жүргізілуін бақылау 3. Ауа-райы өзгерген жағдайда шешім қабылдаңыз
		Білімдер:
		1. Мал шаруашылығы объектілерін технологиялық жобалау нормалары 2. Жануарларды ұстау нормалары 3. Ауа-райының күрт өзгеруі жағдайында жануарлардың денсаулығына жағымсыз әсерлердің алдын алу жолдары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 4: Жануарларды азықтандыруды ұйымдастыру	Дағды 1: Жемшөп пен олардың тағамдық құрамын талдау	Машықтар:
		1. Өсімдік шаруашылығы бөлімшелерінен жем сатып алу немесе қабылдауды жүзеге асыру 2. Олардың сапасы мен санын анықтаңыз 3. Кәсіпорынның түріне байланысты жемшөп дайындау және жемді автоматтандырылған тарату үшін қажетті техника мен жабдықты таңдаңыз

		Білімдер:
		1. Әр түрлі жем түрлерінің тағамдық құндылығы 2. Жануарлардың түріне және оның жыныстық жас тобына байланысты жануарлардың қоректік заттарға қажеттілігі 3. Жемшөпті дайындау және автоматтандырылған тарату жүйелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Қажетті жем мөлшерін есептеу (Жем балансы)	Машықтар: 1. Жемнің болуы және оларды пайдалану туралы ақпаратты сақтаңыз 2. Жемшөп тұқымдары туралы жетіспейтін ақпаратты жинау 3. Арнайы диеталық бағдарламалық жасақтаманы қолданыңыз Білімдер: 1. Мал шаруашылығы (етті мал шаруашылығы)технологиясы 2. Әр түрлі жем түрлерінің тағамдық құндылығы 3. Жануарлардың түріне және оның жыныстық жас тобына байланысты жануарлардың қоректік заттарға қажеттілігі 4. Азықтандырудың негізгі диеталары және жем балансы 5. Жемшөпті автоматтандырылған таратудың негізгі принциптері 6. Жануарларды тамақтандыруға арналған толық аралас диетаның артықшылықтары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Жемшөпті автоматтандырылған тәсілмен дайындау және тарату	Машықтар: 1. Жабдықты қолдана отырып, дөңдерді ұсақтау немесе Шырмауық-дөңді ұсатқыш немесе Шырмауық 2. Диетаға сәйкес жемшөптің әртүрлі түрлерін (дөрекі, шырынды, шоғырланған) жемшөп таратқышқа тиеу 3. Тракторды тіркемелі Жем таратқышпен басқарыңыз 4. Трактор мен жем таратқыштағы шығын материалдарын ауыстыруды жүзеге асыру Білімдер: 1. Трактор құрылғысы 2. Тракторды басқару кезіндегі қауіпсіздік техникасы 3. Ұсақтау және түкіруге арналған ұсатқыштар мен басқа да жабдықтардың құрылғысы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Командада жұмыс істей білу Аналитикалық ойлау Практикалық мәселелерді шешудегі Тәуелсіздік Өз пікірін сенімді түрде білдіру және көзқарастарды қорғау қабілеті Жағдайды талдау және оны өзгерту мүмкіндігі Жаңа технологияларға сезімталдық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Мал фермасының менеджері
15. Кәсіптің карточкасы «Басқарушы (коммерциялық қызмет)»:		
Топтың коды:	1229-0	
Қызмет атауының коды:	1229-0-003	
Кәсіптің атауы:	Басқарушы (коммерциялық қызмет)	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы (17.04.2013 ж. өзгертулермен) Ұйым директоры		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1210-0-019 - Шаруашылық (орман аңшылығы, аңшылық және т.б.) директоры (меңгерушісі) 1310-1-025 - Бөлім меңгерушісі (ауыл шаруашылығында)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мал шаруашылығы фермасының өндірістік-шаруашылық қызметіне басшылық жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мал шаруашылығы фермасының өнімдерін өндіру мен өткізуді ұйымдастыру 2. Процестерді рационализациялау 3. Қызметті бақылауды ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мал шаруашылығы фермасының өнімдерін өндіру мен өткізуді ұйымдастыру	Дағды 1: Тапсырмаларды әзірлеу	Машықтар:	
		1. Өндірістік циклды бұзу 2. Тапсырмаларды орындау көрсеткіштерін анықтау 3. Жұмыс жоспарын компания қызметкерлерінің штаттық кестесімен байланыстыру 4. Тапсырмаларда белгіленген тікелей шығындарды үнемдеуге мотивацияны анықтау	
		Білімдер:	
		1. Ферманың ауыл шаруашылығы өндірісі және өндірістік-шаруашылық қызметі мәселелеріне қатысты жоғары тұрған және басқа органдардың қаулылары, өкімдері, бұйрықтары, басқа да басшылық және нормативтік құжаттары 2. Мал фермасындағы жұмыс технологиясы және өндірістік цикл 3. Өткізілетін өнімнің тізбесі 4. Қызметкерлерді ынталандыру әдістері 5. Жануарлар физиологиясы 6. Тамақтану және диетаны құру негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Жеткізумен, тапсырыспен және сатумен байланысты келіссөздер жүргізу	Машықтар:	
1. Келіссөздер жүргізу 2. Әлеуетті сатып алушылар арасында өнімге сұранысты зерттеу 3. Ассортиментті қалыптастыру және баға саясатын реттеу 4. Тапсырыстардың тиімді портфолиосын құру тауардың тұсаукесерін өткізу			

		Білімдер:
		1. ҚР Салық кодексі 2. ҚР Азаматтық кодексі 3. Маркетинг және сату негіздері 4. Сату бағаларын реттеудің қаржы құралдары 5. Салалық нормативтік-құқықтық актілер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Бюджетті құру және ақшаны бөлуді жоспарлау	Машықтар: 1. Шаруашылық ішілік бөлімшелердің қызметін кезеңдер, мал басының қозғалысы, жануарлардың өнімділігі және тікелей шығындар лимиттері бойынша заттай және құндық мәнде жоспарлау 2. Өндірістік циклде тоқтап қалуды болдырмау үшін шикізатқа, материалдарға және басқа ресурстарға қажеттілікті болжау 3. Даму стратегиясын әзірлеу 4. Инвестицияларды жоспарлау
		Білімдер: 1. Қаржылық жоспарлау, баланстар мен ақша ағындарын болжау әдістері 2. Бюджеттеу процесі 3. Тәуекелдерді есептеу және есепке алу тәсілдері 4. Қаражат тартудың мемлекеттік және жеке бағдарламалары 5. Банк және басқа қаржы институттарының қаржыландыру шарттары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Процестерді рационализациялау	Дағды 1: Ресурстарды ұтымды пайдалану	Машықтар: 1. Қолда бар Еңбек ресурстарын оңтайлы пайдалану 2. Жерді, ғимараттарды, құрылыстарды, техникалық және басқа өндіріс құралдарын пайдалану процестерін талдау 3. Шикізат пен материалдарды тұтыну нормаларын есептеңіз, ресурстарды үнемдеу жолдарын іздеңіз
		Білімдер: 1. Тұтыну нормаларын есептеудің экономикалық әдістері мен модельдері 2. Қызметкерлердің жұмыс уақытын есепке алу негіздері және оны есепке алудың жаңа технологиялары 3. Құрылыс және пайдалану саласындағы нормативтік актілер негізгі құралдар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Механикаландыру және автоматтандыру	Машықтар: 1. Еңбек өнімділігін арттыру резервтерін анықтау және пайдалану 2. Қолданыстағы машиналар мен жабдықтар жүйесінің жетілдірілуін анықтау 3. Жануарлар физиологиясының барлық талаптарына жауап беретін жоғары өнімді машиналарды енгізу 4. Жануарларды азықтандыру мен ұстаудың озық тәсілдерін ұйымдастыру

		Білімдер:
		1. Механикаландыру және биология, зоотехния, Зоогигиена, мал шаруашылығы объектілерін жобалау саласындағы ғылыми білім 2. Мал шаруашылығы фермаларын автоматтандыру саласындағы қолданыстағы стандарттар мен нормативтік-техникалық құжаттамалар 3. Еңбек өнімділігін арттыру резервтерін анықтау әдістері мен тәсілдері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Ресурстарды үнемдеу және оңтайландыру	Машықтар: 1. Ресурс үнемдеуші технологияларды енгізуді ұйымдастыру 2. Малдың өнімді және жоғары тиімді тұқымдарын өсірудің озық әдістерін тәжірибеде қолдану 3. Ресурстарды үнемдеу саясатын жүргізу арқылы еңбек, материалдық және қаржылық ресурстарды үнемдеуге қол жеткізу
		Білімдер: 1. Энергия және ресурс үнемдеу саласындағы техникалық нормативтік құқықтық актілер 2. Мал шаруашылығы саласындағы әлемдік озық әзірлемелер 3. Ресурс үнемдеу саясатын жүргізу әдістемелері 4. Өндірісті оңтайландыру бойынша міндеттерді қаржыландыру тәсілдері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Қызметті бақылауды ұйымдастыру	Дағды 1: Кадрларды бақылау	Машықтар: 1. Қызметкерлердің өндірістік және еңбек тәртібін сақтауын бақылау 2. Еңбекті қорғау, өртке қарсы қорғау және өндірістік санитария жөніндегі қағидалардың орындалуын қамтамасыз ету 3. Ерекшеленген қызметкерлерді көтермелеу және қажет болған жағдайларда өндірістік және еңбек тәртібін бұзушыларға тәртіптік жаза қолдану туралы шешімдер шығару 4. Кадрлардың біліктілігін арттыруға ықпал ету
		Білімдер: 1. Психология негіздері 2. Санитарлық талаптар, өрт қауіпсіздігі ережелері, еңбекті қорғау 3. ҚР Еңбек кодексінің нормалары 4. Қызметкерлерге әсер ету және сендіру әдістері 5. Қызметкерлердің біліктілігі, дағдылары, тәжірибесі Еңбек өнімділігін дербес бағалауды есептеу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Кәсіпорынның қаржылық есептілігін бақылау	Машықтар: 1. Компанияның бухгалтерлік және қаржылық есептілігін жасау принциптерін қолданыңыз 2. Бухгалтерлік және қаржылық есептілікті бекіту кезінде ҚЕХС талаптарын қолдану 3. Ресми Есептіліктің дұрыстығына бақылау жүргізу
		Білімдер: 1. Салық кодексі 2. Бухгалтерлік есеп және қаржы негіздері 3. Фирманың қызметі туралы ұсынылатын бухгалтерлік ақпаратқа қойылатын талаптар Шаруашылық-қаржылық қызмет туралы есепті жүргізу және есептерді жасау тәртібі

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Ұйымдастырушылық қабілеттер Бақылау Жағдайларды талдауға бейімділік, проблемаларды жіктей білу Саланы дамыту стратегиясының көрінісі Міндеттеме Басқаларға әсер ету қабілеті Адамдарға деген ізгі ниет Жақсы жады	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	8	Кәсіпорынның бас директоры

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

16. Мемлекеттік органның атауы:
17. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
 "Агроөнеркәсіптік қауымдастықтар кешені" консорциумы
 Орындаушылар:
 Бактибаев М.Б. , +7 (777) 777 57 89, maksut.baktibayev@gmail.com
 Туенбаева Г., +7 (701) 500 79 45, g.tuyenbayeva@meatunion.kz
18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:
19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 23.02.2024 ж.
20. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -
21. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 ж.
22. Болжалды қайта қарау күні: -